

Устиянович Корнило Миколайович

Біографія

Корнило Устиянович, син галицького священика, українського письменника-русофіла та громадського діяча, одного зі співзасновників та очільників товариства "Просвіта" Миколи Устияновича, народився 22 вересня 1839 р. у селі Вовче неподалік Львова. Після закінчення львівської гімназії 1858 р. вступив до Академії образотворчих мистецтв у Відні, де на кафедрі історичного малярства навчався у таких відомих майстрів пензля, як К. Рубен, Й. Фюріх та К. Вурцінгер.

І хоч нові віяння романтизму та реалізму активно проявили себе в мистецькому житті багатьох країн Європи, в Австрії академізм, який уже починав відходити у минуле, все ще зберігав свій авторитет. Реальна дійсність у розумінні академізму вважалася негідною відображення в мистецтві. Підносячи культ ідеальної краси, художники-академісти шукали тем у міфології, релігії та стародавній історії, художні прийоми виражали в ідеалізуванні форми, в умовно-театральних жестах і позах, у надуманому колориті. Такий відірваний від реального життя дух панував у Віденській академії в часи, коли молодий Корнило Устиянович приїхав зі щирим бажанням здобути художню освіту.

Незважаючи на складність академічних завдань, майбутній митець відвідує як вільний слухач лекції з історії мистецтва у Віденському університеті, знайомиться із самобутнім художником П. Гайгером, чия творчість вирізнялася з-поміж мистецького доробку академічної професури. У процесі навчання молодий Устиянович еволюціонував від ідей панславізму та русофільства (зародки якого виніс із батьківської оселі й розвивав у Відні під впливом російського священика М. Раєвського) до активного українського патріотизму, до чого спричинилось активне спілкування з польськими патріотами — письменником Б. Залеським і художниками А. Гротгером та А. Гротовським.

По завершенні навчання — подорожував по Галичині й Буковині, споглядав особливості народного життя й побуту, відвідав Петербург (1867) і Київ (1872).

Художня творчість К. Устияновича багатогранна. Упродовж сорока років творчої діяльності розмалював 15 іконостасів, виконав 11 стінописів та велику кількість окремих ікон для понад 50 церков. Пензлю митця належить низка полотен на біблійні ("Христос перед Пілатом" (1880, Відень), "Мойсей" (1887, Преображенська церква у Львові), "Хрещення Русі", "Святий Володимир", "Свята Ольга" (1890, с. Вістова біля Калуша) та історичні теми ("Козацька битва" (1890), "Тарас Шевченко на засланні" (поч. 1890-х).

Художник створив унікальну серію портретів культурних діячів Галичини останньої треті XIX ст. — Т. Реваковича, П. Бажанського, А. Вахнянина, Ю. Лаврівського, І. Савчинської та інших, у яких відчувається поступовий перехід від традицій класицизму та академізму до нових віянь романтизму. Корнило Устиянович одним із перших у

Західній Україні звернувся до побутового жанру, змальовуючи на своїх полотнах образи жителів Карпатського краю.

Як поет та літератор, К. Устиянович уперше виступив 1861 р. з поезіями, писаними "язичієм", пізніше, в 1870-х роках, під впливом українського письменства опублікував низку поем і драм — "Святослав Хоробрий", "Ярополк", "Олег Святославович", написаних літературною мовою. У 1882—1883 рр. ілюстрував і редагував сатирично-гумористичний журнал "Дзеркало".

Помер митець у липні 1903 р. у селі Довге на Дрогобиччині, працюючи над іконостасом сільської церкви.

В історії української культури Корнило Устиянович відомий передусім як художник, представник академічно-класицистичного напрямку образотворчого мистецтва в Галичині. Іван Франко, характеризуючи літературну і малярську діяльність митця, висував на перше місце його живописний талант. По суті, Корнило Устиянович має таке ж значення для розвитку українського образотворчого мистецтва Галичини другої половини XIX століття, як "Руська трійця" для розвитку західноукраїнської літератури всього XIX століття загалом.

Невелика монографія про життя і творчість Корнила Устияновича авторства львівського мистецтвознавця Я. Нановського вийшла друком 1963 р. І ось, нарешті, п'ятдесят літ по тому, 23 квітня 2013 року, широкий загал побачив ошатно виданий альбом-каталог малярства, графіки та рукописів Корнила Устияновича у збірці Національного музею у Львові імені Андрея Шептицького, автором-упорядником якої стала довголітній працівник музею Оксана Жеплинська. Віриться, що ця праця допоможе по-новому досягнути багатогранну малярську, графічну й літературну діяльність Корнила Устияновича.